

Fågne betyg til AUCTOREN,
Herr HANS HENRIC ASPEGREN.
Min Herre,

At så olika hwar Oris aflastningar på vårt jordaflot äro, så flitaktiga skola och finnas deras Inwånares nöds torfter, wittnar alla Förfäders opartiska utlagor, all daglig förfarenhet; men om hwar Oris producter äro tillräckelige til sina Inwånares uppehälle och nödtorft, samt de tjenligaste til deras wälmåga och hållas widmakthållande, hafwa wi i kraft af det snüerliga tycke, och den förwända sinak för alt hward Utländskt heiter, mera sött neka än bifalla, oansedt sanningen handgripeligen häraf tycks ligga of för ögonen, genom den tillräckelige ymnoghet, som i egen Fösterbygd finnes, af alt det til vår nödtorft fordras, när yppighet, som gemenligen i hwardt samhälle äger de swåraste påföljder, undantages.

Huru Inländska redbara producter ej i framtiden kunna förslå at betala de dageligen til vår Nord inkommande Utländske yppighets warer, har af flere rättssinte Patrioter tid efter annan blifwit wist; men huru de Utländske waror otroligen förswagade våra Kroppar til hålsan och styrckan, samt hward förretråde våra Inländske deremot i anseende til vår Kropps constitution äga, hafwer af nog så blifwit påtänkt.

J, min Herre, som ej än hunnit spegen af Parnassi liuflika Kulle, ha wen doct ej allenast genom egen flit och andras handledande under resan warse blifwit vår Nordis pragt och förmöhner för andra Länder; utan J hafwen ock tagit Eder före, at det samma för allmänheten wisa, bewisa, och offentligan förfäkra. Jag som lyckan gynnad at i flera måhl förfara min Herres wärda förtöende, har häraf ej annat kunnat, än wid ett så kärt tillfälle yppa härmed, efter min förmåga, min hjärteliga fågnad, samt önskan, det Allmakten måtte så gynna des vena af sigter, som hwar rättssint det önskar.

Förblifwer med ofdranderlig upriktighet

Min Herres

ödminke Tjenare
CARL JOHAN GAHMBERG.

M. D. S. B.
Enfaldiga Tankar
Huru

Trähus kunna i anseende
til golf, taf och wäggar
göras wäl warma,
Med Wederbörandes tilstånd

Under
Oeconomix PROFESSORENS, Kongl. Swenska Wetenskaps
Academiens, och Upsala Wetenskaps Societetens Ledamots

Herr PEHR KALMS
Inseende

Uti et Academiskt försök utgifsne och förswarade

ERIC INBERG,

SATACUNDENSIS.

3 Åbo Academies Öfre Lärosal den 18 Decembr.
1762. c. III.

Å B O,
Tryckt hos JOH. CHRISTOPH. FRENCKELL.

Liquidations COMMISSARIEN
Wid Kongl. Hof-Rätten i Finland

Ädel och Sögattad

Herr **ERIC BIUGG,**

Min Huldaste Fader.

Sid betraktan af all den margfalliga ömna omvårdnad och huldhet, hwarmed mina Käraste Föräldrar ifrån mina spädaste år intil denna dag mig ständigt omfattat, måste jag sannertligen stanna uti en wördnadsfull förundran och häpenhet. Det skulle förhensfull wara ett prof af den största otacksamhet, om jag ej wid alla möjliga tillfällen i åktoge min barnliga pligt och skyldighet; men emedan min oförmögenhet är så stor, at den samma aldrig kan blifwa i stånd, at hålft någotlunda afbärda sig en så stor skuld, så tillåten, at jag åtminstone får upoffra Eder, mina Huldaste Föräldrar, dessa ohoffade blad. Uptagen dem icke som någon wedergällning; utan såsom ett witne af mitt högst wördnadsfulla siene. Allmagten förlåne mine Huldaste Föräldrar en ständig wälfresnad och sällhet, samt göra Eder lefnads ofton lång, lätt och ljuslig; under hwilken önskan jag har äran at til min sista stund framhärda

Min Huldaste Faders

Edminst-lydigste son
ERIC INBERG.

J. G. N.
Företal.

Såsom thet wiserligen är en stor förmon för ett Land eller Rike, så then Allwisa Förshnen behagat utsira och förse thet samma med hwar jehanda naturliga skatter: så är thet theremot en ganska kånbar olägenhet, om man anten skulle aldeles å sig do sätta at efterstråga, och än mindre bry sig om at upodla sådana naturens förmoner, eller ock alltför illa och oförswarligt hushålla med the samma.

At förtiga andra exempel, tagna i wårt eget Fädernesland, wile wi thenna gången endast nämna våra Skogar. These utgöra en stor del af Landets redbaraste egendom; men blifwa, ty wåre! än, mot alla föreställningar och förordningar, på ett obarmhertigt sätt handterade; så at, ehuruwål man årligen ser, at skogen aftager och åkasom flyr undan för

sa omilda händer, samt beder om skyndsamt hjälp; så kunna dock
sefvert nksamma människor intet uph ra, at medels det st ns-
digt p llagade svedsandet och br nmandet, s mte flere skog-
daude sätt, föra w ld på then samma.

Och emedan skogen årligen lider ganska mycket genom
then w kna wed, som, ofta i strängt mål, tages af den sam-
ma til husens w rmande; så wil jag, så mycket ett oupbr kat
smille och min slöa esterranka kan  st dkomma; enfalligt wisa
huru Tr dhus, såsom hos oss här i Landet måst brukelige,
m ga kunna gbras w l wärma, hwaraf ägaren hafwer en an-
senlig fördel, både igenom wärma rum och besparing af en
myckenhet wed: Wen gna L sare, anse thetta med en mild ut-
tydning och blid t omd mme.

§ 1.

Thet synes w l, som thet insett skulke höra, til min föresats,
at orda något om grundwalen, såsom mera bidragande
til husens waragtighet,  n wärma; men som thenne senare ej
kan r tt winnas, med mindre den f rre blifwer w l i ordning
sätt, neml. en god grund lagd: så fordras billigt, at jag ej
förbigår grundwalens läggande; ty om ett hus wore huru warmt
och tät som h lbt i b rian, men stode på en s wigtande grund-
wal, så upkomma n drv ndigt småningom i det samma hwar-
sehanda  pningar och wäderdrag, n r h rnstenarne b ria s un-
ka och huset begynner lura til en sida, hwarigenom den bästa
wärma snart tränger sig bort. Jag wil nu korteligen nämna,
huru grundwalen r t skall läggas. På en af naturen fast och
jämn

jämn plan,  r w l ingen så synnerlig stor konst, at lägga en
god grundwal; men där jorden är l sare och stället oj mt for-
dras mera warsamhet.

§ 2.

I denna händelse  r n digt, at knutstenarte gr fwes åt-
minstone en half fann neder i jorden, emedan tjälen annors
småningom rubbar de hörnstenar utur deras ställe, som ej lig-
ga  twer 2   3 quarters djupt, och om man härmed ännu ej
ser sig nog s ker: så kunna starka p lar drifwas i botn af
gropen, på hwilka sedan knutstenarna läggas, då man med
tämmelig trogghet kan bygga där på en större eller mindre byg-
ning. L s härom W ttenst ps Academiens Handlingar f r
 r 1739. pag. 138. Härutinnan felar i synnerhet gemene man,
t  the upst tta sina bonings rum, emedan de knapt hafwa en
liten sten under hwar knut, hwarigenom händer, at så snart
huset blifwer färdigt, så sunker thenna lilla stenen af husets
tryckning neder uti jorden, eller wrider sig ut-eller inåt, i f l-
je hwaraf de nedersta stockarna komma at ligga på bara mar-
cken, hwaraf the, såsom  f af tafdroppet, som då stänker högt
upp  wäggen, småningom taga r ta.

En stenfot b r theföre til thet minsta wara en half alm,
hög, och i the rum, som man t ncker bo uti, wore w l om
stenfoten gjordes til en hel alm eller 6 quarters högd; ty där
igenom hindrades icke allenast tafdroppets st nkande upp 
wäggen, som nyss sadess; utan mau s nge  fwen w ckrare
prospekt: thet wore  f h lfsammare, at bo något litet up-
ifrån marcken;  f t  toge ej eller golfwet så hastigt r ta af de
ifrån jorden upstigande dunster och sugtigheter. An påminnes,
at knutstenarna böra wara af fast gråsten, och ej af sådan,
som

som snart vittrar sönder; stenfoten bör ock vara af gråsten och ej af tegel; emedan teglet af fugtighet och taldroppets påståndande nog snart smålas och faller sönder. Om man wil någorlunda vara fri för, at råttor och mös ej skola komma under gålfvet, bör stenfoten vara nedgräfvnen 4 a 6 quarter djupt under jorden, muras wäl tät samt fyllas inmanföre med små klappursten. Til samma ändamål, samt at så warma rum, bör rundt omkring huset inuti wid stenfoten vara en alns bred mullbänk, gjord af kalkgrus, upblandad med små klappursten, och starkt tillrampad; men i brist af kalkgrus kan man bruka mull, sand m. m. På thesse mullbänkar kunna dygstockarna hvilas.

S. 3.

Om wil jag nämna, huru wäggarne böra uptrimras, så at huset blifwer wäl warmt; och såsom et litet fel häruti kan förorsaka, at ej det föresatta ändamålet winnes; så fordras afwen härwid et noga upseende och kunskap. Härwid bör man wärlägga sig om goda och försarna timmermän, på thet ej klåpare måga skänna bort allsamman; tektu til en god timmerkarl är, efter then stora POLHEIMS anwifning thet, at en karl kan med en hysa hugga 12 a 20 hugg i rad uti en och samma stura på en stock, utan at nästan någon gång stå stille; then thet ej kan, bör ratas, som mindre dugelig härtil. Utaf alt timmer hos oss är wäl sursu timmer det bästa, i synnerhet så man får thet, som är fullmogit; utaf hwilket thet aldrafetaste utwåles til the nedersta hwarf, eller som komma at wara närmast jorden, emedan thet mera kan stå emot rösta, än the som äro mindre tjåruge, hwilket hwar ock en hushållare tilförene hafwer sig bekant.

Gran

Gran är ej så god; ty stocken spricker ibland midt igenom, som förorsakar drag, och befordrar hastigare röta; men i brist på bättre, får man lof at wara nögd med thetta, och kan dock så warma rum, om man i agttager hwad nedan säges. Af alt timmer brukas af storändan så mycket gjörligit är, emedan thet är waragtigare, och gör, at man får djupare måsdrag.

Solwindt timmer bör för all ting undfys, ty en enda stock kan framdeles med sut wridande skänna hela byggningen.

S. 4.

Knutarna böra ej huggas allför täta, emedan då ingen måsa kan ligga theremellan, och then förutan är thet nästan omöjligt at få huset warmt; men thenna öpning bör på långt när ej wara så stor, at mös kunna tränga sig theremellan; ty om the kunna slipa dit in, draga de bort mosan, göra där bo, förorsaka oro, och, som wärst är, göra knutarna fulla med små öpningar och wäderdrag. Ej heller böra knutarna huggas at ligga så tät på hwarandra, at stocken hwilar endast på them, och ej tillika på then delen, som är emellan knutarna.

Härutinnan har ei allmogen tillräckelig insigt, emedan jag på flere ställen sedt slugor, hvars knutar de huggit så nätta och täta, at ingen sünkings möhn blifwit öfrig, utan wäggarna hänga blott på knutarna, och kunna således ingen warma hålla. Och som wårdslösa timmerkarlar, om the få wid sielfwa uptrimrandet mösja huset tillika, kunna under mosan dössa the aldre grofwaste fel, så hwad warma, som waragtighet uti huset angår; så är thesfore bäst, at man först låter uphugga huset utan all mossa, på ett annat ställe, än thet sedermera skall komma at stå, på thet man

man må kunna wäl undersöka, om något fel är i uptrimningen eller ei. Härvid bör noga efterseas, at wäggarna åtminstone äro så täta, som then bästa spannmåls bod, samt at hwar stock hwilar öfwer alt jämt på then, som ligger näst under honom, så at ej thet ena stället blifwer glesare, än thet andra; ty på sådana ställen kommer mosan at ligga löst, då anten mös snart låra insinna sig, at thet gådra sig hemwister, eller at mosan annors med tiden af någon händelse faller bort thetfrån, hwar af rummen blifwa helt kalla. Om någon stock kommer at tillskarfwas i wäggen, bör then sammanbindas med den tillkarfwade genom en dymling, som hindrar, at stocken i skarfwingen ej får med tiden wrida sig ut; men här bör iakttagas, at dymlingen är litet kortare, än stockens tjocklek, på thet then ej må med tiden hindra de närmaste stockar at komma til den skarfwade. Thestom bör noga efterseas; at mosdraget blifwa tillräckeligen djupt inbuggne, hwilket bidrar så wäl til hufens waraglighet som wärma: Läs här om Wettenst. Acad. Handlingar för år 1739 pag. 141. Och althensund djupa mosdrag hafwa en sådan nytta med sig; så är bäst at förskaffa sig groft timmer, i sonnerhet til boningshus, och af thet altid brukas, så mycket gjdeligt är, then tjockaste ändan, emedan et sådant timmer kan tåla djupare mosdrag, än thet smala. Där qwishtar äro på den delen af stocken, som swarar mot mosdraget, böra de huggas en half tum djupare bort än resten af stocken; annors hindra de stockarna at komma tätt til hwarandra, då stocken torckas.

S. 5.

Wid uptrimningen lägges måsan, som bör wara torr och ej wät, jämt öfwe ralt emellan stockarna, och ej mera tjockt på thet ena stället, än på thet andra: Thenna måste drifwas efter huggningens uptrimnande wäl in i wäggfåten tillika med mera tillagd måsa. Thet fönster och dörrar komma at huggas, bör en lista eller påst infogas uti thet afhuggna stockändan

Darna, til at hålla the samma på sit ställe, så at the ej få böja sig ut, eller in, åt; dock bör thet noga iakttagas, at för thenna lista lämnas både öfwer och under et hål af 2 tum djup, på det en tillräckelig sunknings mon må erhållas; så at ej hela wäggen kommer at hänga på thesa nyhånade listor, och huset thetrogenom blifwa kallt. Emellan fönster och dörrarmarna och hufswa stockarna drifwes wäl med måsa, och tillses noga, at inga större eller mindre wäderdrag där lämnas; och för större säkerhet kan man ännu klistra ganska wäl med Kardus papper thet öfwer, hwilket bortgömmes af the thet på slagna foderbräder.

Herr P. A. S. har gifwit mig widhanden, at uti Norge brukas twänne bräder infogade uti hwar kant in uti hufet, hwilket fuller intet ser så wäl ut för en orsan; men gör dock knutarna fria för wäderdrag, och hindrar mös, at thet gådra öppningar. Then som har råd, at förskaffa sig dubbla fönster, åtminstone på norra sidan, then winner thetrogenom mera wärma, ehuru the gådra rummen något mörkare. Rikt-fönster blifraga mera til wärmans gwarhållande, än the af bly.

Då golfwet skall inläggas, böra tillorna huggas så korta och dynstockarna ställas så, at en tillia kan läggas twärs före på hwardera ändan eller gäfwelen af hufet, på thet man ej behöfwer uptaga hela gäfwet, då man wil lägga föllning runt omkring wäggarne, thet mösen och råttorne gjordt sig hål, eller mullen kommit bort; utan då kan behändigt en tillia på hwar sida af hufet uptagas, och sedan wäl föllas under med grof sand eller grus af murar, som starkt tillrampas. Några bruka äfwen, at i blanda glasbitar, at thetmed hindra råttor och mös at draga bort föllningen, hwilket kan wara godt, då man kan få sådana; men the kunna dock ej altid uteslänga thesse odiur.

B

S. 6.

Bieskarna eller sparrarna inläggas på wanligt sätt till mellan tak; Dock äro Horizontella mellantak bättre, än the sluttande; emedan mulen i the senare lättare kan rubbas, när någon går på them.

Mellantaket bde åtminstone vara fyra alnar högt från golfvet, och skulle ibland ej skada, om thet kunde blifwa 4½ alns högd emellan them bägge. Någon kunde wäl tänka, at then bästa wärman nu skulle hålla sig under taket, och wid golfvet kunde ändock vara kallt; härtill svaras, jag medgifwer wäl, at then starkaste wärman då kan vara måst under taket; men then är theföre ej then bästa wärma; emedan den består af insugen och utbläst andedragt, ångor och annat, i synnerhet ther flere äro uti ett rum; thertill med hafwa låga rum olägenhet utaf luströl, besynnerligen då lusen äro gjorda af mindre god talsg, liuswefarna allför tiocfa m. m.

Emedan erfarenheten intygar, at, om mellantaket ej är tätt, tränger sig wärman snarast therigenom bort, samt at möß och råttor hålst gjöra sina boon uti then mössa, som ligget tätt på thet samma, för then wärman skall, som gemeentligen ther finnes; så är ganska nödvändigt, at man söker förkomma thetta; emedan the finnas oförtrutna, at trippa wäggarna uppföre, sedan wägen antorslades är stängd för them: til at winna thet, bör then, som hafwer råd, i stället för mössa, med mull, sand eller leer thepå, som wanligen brukas, öfverhölia hela trofningen til 1 a 1½ quarters. tiocflet med sandgras och rånkalk, samt låta sedan samma wäl torcka tilhopa. I stället för rånkalk kan ock tagas sågspån ifrån någon watsnåg, om the finnas i negden: Thenna föllning gör ej allenast warma rum, utan är också för mößan olämpelig at bo uti,

bo uti, för sin fräna torrveds. lugt skull. Läs här om widare Wetenskap Academiens Handlingar för år 1739. pag. 145. och 146.

At husen böra vara wäl täckte för wata, windarna förwarade för inwande; dörrarne täta och wäl gjorda, fönstren rundt omkring om wintern stoppade och kliftrade, golfvet jämnwäl tätt, m. m. behöfwer jag ej nämna: thet förstås af sig self. Men skulle ännu rummet, emot all förmodan, ej blifwa så warmt, som man wille; så kunna wäggar och tak öfverkliftras med Kardus papper, på sätt, som nedanföre skall läras.

När nu alla ställen således äro förwarade; så kan man gjöra sig säker räkning på goda och warma rum. Och thetta är thet, som jag i forrhet welat säga om the husrum, som upbyggas å nyo; nu wil jag allenast i forrhet tilse, hwad wid ett gammalt hus står at uträtta, samt wisa på hwad sätt thet samma kan göras warmt.

Om man har ett gammalt hus, under hwilket stenfoten är god och stadig, samt huset thefutom fritt för röta wid the nedersta hwarfwen, wäggarna goda och knutarna äfwen i råttan tid brädslagne; men huset icke thes mindre är kallt och otätt; så wore thet för kostsamt, at theföre riswa thesamma weder och uplåta thet å nyo. Thersföre är då bäst, at alltså slädes tilse, hwarest felet är.

At finna the ställen, hwarigenom wärman tränger sig bort, sker lättast, om man, då spieldet är öppet och thet eldas i rum

i rummet, varsamt tager och sätter ett upståndt lins eller sticka småningom för alla stället af en och hvar springa eller drag, så i golfvet, som i väggarne och up i taket, så eldens släktns de af then inrusande lusten röjer stället; än bättre röjes thet så, om man gör these försök; när utantill något hårdare väder faller på väggarne eller rummet. Man börjar så se efter selen ifrån golfvet, som går snart för sig, då golfvet är på thet sättet byggt, som i 2. S. är sagt, ty så uptager man en tilja på hvar sida af huset närmast til väggen, och tiller, om mösser bortför föllningen, eller om then af sig self bortrunnit; i hvilka händelser thet åter fölles fullt med kalkgrus, sand, eller antit tjänligt, som för sagt är.

Sedan golfvet är fullt och väl igen lagt, så böra foderbräderna wid dörrar och fönster tagas löst, så framt man märker något drag therigenom, och stoppas väl med mossa emellan stockändarna och påsterna. Uti väggspringorna indrivnes, om ske kan, mossa ganska väl både innan och utantill.

Takspringorne böra innan till, anten med Kardus papper, eller papper som gjörs af sägsån, öfverkliftras, hvilket bör ske om sommartid, så bräderna äro torra; ty om thet kliftras, så bräderna äro bulna och sugliga; så draga the papperet mitt i tu, då de torcka tillomman, och göra således hela omkostnaden såfång. At vara så mycket mera vis om wärmans arvarhållande, kunna väggarna på samma sätt kliftras, och för allting bak dörrar och fönsterkarmarne, dock så, at uti hvarse springa först insättes så stora spialor, som kunna fylla springorna, til at themed hindra mösen at göra sina tilhåld thet bakom; och til thet andra, så går ej heller papperet sönder, i fall man fullt och något mot springan. I stället för Kardus eller Sägspåns papper, kan man och nyttia gammalt brukat skriftpapper, endast at det, för mera styrka, och wärmans bättre arvarhållande, läggas dubbelt. Man kan och bruka hårtillkinne, och änsilligt annat.

§ 13 (3)

I stället för spialor kan man och fylla stäten eller springorne med träl saltat kalkbruk utblandad med möthår. At bruket så mycket bättre må fastna; och wil man förut så på ömse sidor om stäten små stopinnar, så sitter bruket så mycket bättre; thetta bruk lämnas at blifwa half torrt, innan thet kliftras öfver. Uti hörnen kunna slås par sådana bräder, som i 5. S. säges brukas i Norge, ty så kan papperet bäst och tätast thet kliftras. Thetta klister gjöres ej af bloitt limvatn och råg mjöl, ty så kunna mah och råttor småningom bortknäpa thet; utan thet bör vara sådant vatn, hvaruti malbet, tobak eller någon annan ösmakelig värt kokat, eller at man blandar tillräckeligen fins uti mjölet, så thet blifwer bäst och odugelig till spis åt sike kreatur. Then som wil och hör råd thertil, han kan med sådant papper öfverkliftra hela väggen; men rimför för hvar springa uträta måst thet samma, fast det ej ser så väl ut.

Wid papperets brukande märkes, at om kanterna af thet gjöres som slårsviga, eller sådana, som the blifwa, så man tiffwer ett papper sönder, håsta the länge bättre fast, än om the klippas jämna. På hvar sätt som man kliftrar, böra altid thet ena papperets kanter ligga på thet andra, och möga tiffes, at det fastnar allestädes väl wid tak och väggar, samt at ingen öpning lämnes emellan pappersstocken. Så tak så med papper öfverkliftras, behöfwer man ej så tjock föllning af sand eller mull på thet samma, hvilken föllning ofta gör, at svarrarna krökas och böllas ned. Wil man, sedan väggar och tak blifwit med papper öfverkliftrade, hwitlimma samma, eller låta en målare måla thet, eller self öfverströka thet med någon tjenlig färg, blic det så mycket wackrare. Så väggar och tak uti ett wånings rum på förenämde sätt med Kardus eller sägsåns papper öfverkliftras, samt golf och tak med

med goda fyllningar förefes, så kan en trä byggning blifwa så tät, at ingen köld af värde kan på något sätt inkomma, så framt man ej stelf-wil genom dörr, fönster eller spjåld thesamma insläppa. Wil man bruka dubbla dörrar, så kan värden man än bättre qwarhållas.

S. 91

Utom thet man sålunda winner långt mera värma, samt stor besparing i wed, erhåller man ännu en annan förmån, så tal och wäggar helt och hållet öfverlistras med papper, som är, at wägglosh så så godt, som intet ställe, thet the wed säkerhet kunna hafwa sitt tillhåll, och thet thesamma öfver förut warit fullt i springorne, stängas the genom pappers klästrande så thet in, at the ej mera slippa ut; utan måste the sätta lifwet til.

Thet som är af så stor hälsa, at man wår illa af minsta köld, kan, om han annors har råd thetill, ännu så rummen warmare, som stes hälsas; at sedan han, på sätt, som förut nämt är, noga wårdat gåfwort med fyllning, och wäggar med moss, han låter brädslå på wanligit sätt alla wäggar in i rummet, samt wål panelar taker; och så noga öfverlistrar både tal och wäggar i rättan tid med Cedrus eller annat papper, som så komma på the slåta bräderna at ännu sitta jämnare och tätare, än på wäggen; på thetta sätt kan man utestänga nästan all luft; wil man, så kan man sedan låta en målare måla thet på hwad man finner wackrast.

Thetta allt tyckes wäl förefalla något kostsam, som det ock i stelfwa wårket blifwer; men den kostnaden warer mångfalt ersatt genom en ansenlig besparing af wed, sål i uti Städerna, hwarest thet samma begynner blifwa nog dyr.

En Landtman, som tycker sig hafwa en outdödelig skog, bryr sig ej mycket om weden, som åtgår; men han torde äfwen

wen finna sin räkning wid, at på thetta sätt göra sina hus warma, hållt så han kan använda sin skog til något nyttigare, än at begynna upwärma hela wida luften.

Uti thetta lustra Anne wore än mycket at omorda, och skulle äfwen ordningen nu fordra, at wisa hwilka slags spisar och kakelugnar måst bidra, til at med ringa wed hålla husen jämnt warma; men som thet skulle blifwa widlyftigare, än mina omständigheter thet tillåta; ty nödgas jag lämna thet, at afhandlas af någon thetill mera skickelig, än jag; och gör mig försäkrad i öfrigit, at thet Benågne Läsaren med mildhet uttyder thesamma mina enfaldiga tankar.

B. A. A.

